

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/174/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612214138
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5612214138.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloleté deti D. - C., nar. XX. XX. XXXX a S., nar. XX. X. XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: R. Ž., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, t. č. bytom J. XX a G. D., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom G. XX, v konaní o návrhu matky na uloženie zákazu styku otca s maloletými deťmi, pozbavenie rodičovských práv, o zvýšenie výživného a o uložení výchovného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

M e n í s a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19. 10. 2011, č. k. 10P/13/2011-44, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 15. 3. 2012, č. k. 9CoP/2/2012-63, v časti o bežnom výživnom tak, že otec j e p o v i n n ý platiť zvýšené výživné na maloletého C. D., nar. XX. XX. XXXX, v sume 50 eur mesačne a na maloletého S. D., nar. XX. X. XXXX, v sume 40 eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky detí, od 1. 10. 2013.

Zameškané zvýšené výživné za obdobie od 1. 10. 2013 do 30. 6. 2014 na maloletého C. D., nar. XX. XX. XXXX, v sume 180 eur a na maloletého S. D., nar. XX. X. XXXX, v sume 90 eur, súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 5 eur mesačne na každé dieťa, spolu s bežným výživným, tiež k rukám matky detí, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vo zvyšnej časti sa návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .

Návrh matky na pozbavenie rodičovských práv otca k maloletému C. D., nar. XX. XX. XXXX a maloletému S. D., nar. XX. X. XXXX, s a z a m i e t a .

Styk otca s maloletým C. D., nar. XX. XX. XXXX a maloletým S. D., nar. XX. X. XXXX, s a z a k a z u j e .

Matka a maloletý C. D., nar. XX. XX. XXXX, s ú p o v i n n í podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa a špeciálneho pedagóga v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, B. C., M. XXX.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

O trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ō v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 19. 12. 2012, sa matka maloletých detí D., C. S. S., domáhala uloženia zákazu styku otca s maloletými deťmi, pozbavenia rodičovských práv otca k maloletým deťom a zvýšenia výživného na maloletého C. na sumu 60 eur mesačne a na maloletého S. na sumu 40 eur mesačne, od podania návrhu. V návrhu uviedla, že otec sa s deťmi stretával na základe rozsudku súdu, vždy si však po deti chodil pod vplyvom alkoholu. Otec je od alkoholu závislý. Stalo sa, že maloletý C. prišiel od otca a povedal a zároveň jej názorne ukázal, že pri otcovi pozerali pornografiu, a to aj s maloletým S.. Otec má na deti nevhodný vplyv, na sviatky ich obdarúva neprimeranými darčekom, napr. vysúvacím nožom. Keď sú deti u otca, vôbec sa im nevenuje, učí ich strieľať zo zbrane. Deti sa otca veľmi boja, plačú, keď majú k nemu ísť. S maloletým C. sú výchovné problémy v škole. S deťmi býva pri svojej matke. Maloletý C. navštevuje 1. ročník základnej školy, na školské pomôcky prispel otec v polovici. Maloletý S. je doma.

Uznesením zo dňa 16. 6. 2014 súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia.

Matka súdu dňa 5. 9. 2013 doručila späťvzatie návrhu, v ktorom uviedla, že deti začali otca navštevovať aj mimo súdom určeného času, chcú k nemu chodiť a na víkend s ním sa tešia. Otca nevidela pred deťmi piť. Uznesením zo dňa 18. 10. 2013, č. k. 10P/174/2012-50, súd rozhodol o nezastavení konania. Proti uvedenému uzneseniu podala matka odvolanie, v ktorom uviedla, že opätovne žije s otcom maloletých detí v spoločnej domácnosti. Otec maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že matka opätovne nebýva s ním v spoločnej domácnosti. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 31. 1. 2014, č. k. 8CoP/1/2014-60, uznesenie prvostupňového súdu potvrdil.

Kolízny opatrovník maloletých detí uviedol, že, vzhľadom k výsledkom znaleckého dokazovania, súhlasí so zákazom styku otca s maloletými deťmi, prihliadajúc aj k jeho vyjadreniu, že nie je ochotný absolvovať liečbu. Súhlasil aj s uložením výchovného opatrenia v súlade so závermi znaleckého posudku. Rozhodnutie o pozbavení rodičovských práv ponechal na úvahe súdu. Výživné navrhol zvýšiť.

Matka pri výsluchu na súdnom pojednávaní dňa 11. 3. 2013 uviedla, že návrh si podala preto, že vie, aký je otec, keď si vypije. Nežela si, aby sa s deťmi stretával. Martin jej povedal, že boli strieľať z pištole. C. S. S. napodobňujú pohyby z porna, povedali, že to videli u otca. K otcovi sa vrátila bývať v auguste minulého roka, nakoľko mali dlžoby na byte. Požiadala ho, aby si zobral chlapcov, on to podmienil aj jej návratom. Zhruba 3 mesiace bývali spolu, začiatkom novembra ich otec vyhodil. Stávalo sa, že už ráno, keď vstali, tak otec pil. Keď si otec chodil po deti, niekedy mal vypité, niekedy chodil triezvy. Keď jej zavolali, že je opitý, deti k autobusu nedala, stalo sa to asi 2 krát. Pracuje od augusta 2012 v obchodnej spoločnosti S., príjem má približne 300-350 eur mesačne. Býva v byte so svojimi rodičmi a sestrami. Výdavky na bývanie sú 105 eur na nájomné, 10 eur do fondu opráv a 4 eurá na vodu. Na bývanie prispieva sumou približne 50 eur mesačne. Otec na deti výživné neplatí od augusta. Výdavky na deti sa nezmenili, maloletý S. je doma. Deti sú zdravé. Na súdnom pojednávaní dňa 16. 6. 2014 uviedla, že po poslednom pojednávaní deti chodili k otcovi každý druhý víkend. Na čas obnovili spolužitie, v novembri 2013 zo spoločnej domácnosti odišla. Po odchode zo spoločnej domácnosti sa stretávanie realizovalo každé 2 týždne. Deti k otcovi niekedy nechceli ísť, nakoľko pije. Po zamietnutí odvolania proti rozhodnutiu o nezastavení konania sa otec s deťmi prestal stretávať asi na 2 mesiace, po vyšetrení u znalca sa s deťmi stretáva skoro každý druhý víkend. Naposledy deti boli u otca druhý májový týždeň, potom prestali k otcovi chodiť, nakoľko pije. Deti jej povedia, že keď sú u otca, tak pije, sú u neho kamaráti. Pokiaľ chlapcov otcovi dáva, je otec triezvy. Keď však po chlapcov príde, stane sa, že je opitý. Je zamestnaná v S.. Od 11. 4. je práceneschopná. Za apríl mala vyplatené nemocenské 96 eur. Príjem má približne 350 eur mesačne. Výdavky na bývanie sú 105 eur mesačne na nájomné, na drevo 20 eur mesačne. Spláca úver Poštovej banke vo výške 68 eur mesačne, ktorý si zobrala na zariadenie bytu. Maloletý C. navštevuje 2. triedu základnej školy, v škole sa nestravuje, za školskú družinu neplatí. Pravidelne neužíva žiadne lieky, cestovné mu prepláca škola. Psychológa, ani špeciálneho pedagóga, nenavštevuje. Maloletý S. navštevuje materskú školu na jeden deň v týždni, kde mu zaplatí za stravu

1,20 eura. Školné sa za neho neplatí. Je alergik, užíva Zyrtec, kde je výdavok 2 eurá na 2-3 týždne a Avamys, kde je výdavok 5 eur na približne mesiac. Chodí k logopedičke. Od septembra je prihlásený k logopedičke do centra pedagogicko-psychologického poradenstva.

Otec pri výsluchu na súdnom pojednávaní dňa 11. 3. 2013 uviedol, že do augusta si deti brával každé 2 týždne. Potom mu matka volala, že ju vyhodili z bytu, či môže prísť k nemu bývať. Dohodli sa na spoločnom bývaní, fungovalo to do prvej výplaty. V novembri sa nahneval a požiadal matku, aby sa odsťahovala. Deti plakali, keď mali od neho odchádzať domov. Žiadnu zbraň nevlastní, ani plynovú, len štartovaciu pištoľ na kapsle, z ktorej aj s deťmi boli strieľať. Taktiež nožíky má zamknuté, dáva ich deťom len vtedy, keď idú na huby. Poprel, že by deti u neho pozerali porno. Doma erotické kanály nemá, deti majú svoje DVD-čka. Alkohol požíva v množstve približne pol litra vína do týždňa, tvrdý alkohol, ani pivo, nepije. Od októbra do februára výživné neplatil, nakoľko matka mala voči nemu dlh. Príjem má z pracovného pomeru. Výdavky na vodu sú 6 eur mesačne, na elektriku 82 eur mesačne. Má vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi vo výške od 35 do 39 eur mesačne, podľa kurzu českej koruny. Výdavky na cestovné sú 3,20 eura denne. Pôžičku Poštovej banke platí po 151 eur, na brikety 50 eur mesačne. Zobral si aj ďalšiu pôžičku z Providentu, ktorú platí po 74,40 eura a od Poštovej banky v auguste 2012 a v októbri 2012. Na súdnom pojednávaní dňa 16. 6. 2014 uviedol, že mu vzrástli výdavky na vodu na 12 eur mesačne. Zanikla mu vyživovacia povinnosť k plnoletému synovi, ktorý ukončil štúdium na strednej škole, potom začal študovať na vysokej škole, avšak len v septembri a od októbra vyživovacia povinnosť zanikla. Výdavok na cestovné mu vzniká 3,20 eura denne. Providentu spláca 20 eur mesačne, Poštovej banke 54 eur, 18 eur a 151 eur mesačne. Do práce chodí 2-4 krát do týždňa, odrobí priemerne 10 dní. Keď bol na vyšetrení u MUDr. G., dal si pivo a pol deci, aby už mal pokoj, aby sa už vo veci rozhodlo. Nie je ochotný absolvovať protialkoholické liečenie, nakoľko ho nepotrebuje.

Okrem výsluchu rodičov maloletých detí súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to správami Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, správami Sociálnej poisťovne, správami Základnej školy T., potvrdeniami o príjmoch rodičov, správami o povesti rodičov, správou zo psychologických pohovorov, správami o prešetrení pomerov v rodine rodičov, žiadosťou Základnej školy T. o prešetrenie šikanovania, listinnými dôkazmi preukazujúcimi výdavky otca, lustráciou rodičov v databáze Sociálnej poisťovne, správou Materskej školy G., obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10P/13/2011, znaleckým posudkom PhDr. C. Š., G.. číslo 06/2014 a výsluchom znalca, zistiť nasledovný skutkový stav:

Naposledy bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom D. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19. 10. 2011, č. k. 10P/13/2011-44, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 15. 3. 2012, č. k. 9CoP/2/2012-63, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, s právom deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, otcovi bolo uložené prispievať na výživu detí na každé po 30 eur mesačne a stretávanie otca s deťmi bolo upravené na každý párny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. V čase rozhodovania súdu bol maloletý C. žiakom 1. triedy základnej školy, bol zdravý, pravidelne neužíval žiadne lieky. Maloletý S. materskú školu nenavštevoval, bol zdravý. Matka bola zamestnaná do 30. 9. 2011 v obchodnej spoločnosti S. B., D.. O.. M., s priemerným čistým mesačným príjmom 361,10 eura, mala 2 vyživovacie povinnosti. Otec bol zamestnaný v obchodnej spoločnosti F.. R.. N.. S.. D.. D.. O.. M., s priemerným čistým mesačným príjmom 453,30 eura, vrátane daňového bonusu. Mal 3 vyživovacie povinnosti, a to aj voči plnoletému synovi vo výške 33 eur mesačne.

Základná škola T. v správe zo dňa 22. 2. 2013 uviedla, že maloletý C. opakuje 1. ročník. Vyučovacie výsledky sa v 1. polroku zlepšili, problém je v nedostatočnej domácej príprave. Pomôcky na vyučovanie má relatívne v poriadku. Aktivita na vyučovaní je primeraná. Komunikuje bez ťažkostí. Bola mu priradená aj asistentka učiteľa. Do školy chodí pravidelne, vymeškáva len z dôvodu choroby. Všetky pohľadávky, ktoré sa týkajú školy, má uhradené. Stávalo sa, že dráždil spolužiakov, čo vyústilo do konfliktu so žiakom z vedľajšej triedy, kde došlo k úrazu. Dlhší čas ubližuje spoločne s dvoma ďalšími spolužiakmi ďalšiemu žiakovi, vyhrážajú sa mu, fyzicky ho napádajú. Z uvedeného dôvodu boli aj rodičia predvolaní do školy, doposiaľ sa do školy nikto nedostavil. Otec sa zúčastnil jedenkrát rodičovského združenia. V správe zo dňa 29. 5. 2014 Základná škola T. súdu oznámila, že maloletý C. je žiakom 2. ročníka.

Dosahuje priemerné výsledky. Nedostatky sa prejavujú vďaka slabej domácej príprave na vyučovanie, občas mu chýbajú domáce úlohy. Desiatu si nosieva, kupuje si aj jogurty, ktoré škola ponúka. Chodí čisto oblečený, má úbor na telesnú výchovu, aj prezuvky. O školské výsledky sa neinformuje žiaden z rodičov. Dochádzka do školy je dobrá, vymeškané hodiny má ospravedlnené z dôvodu choroby. V 3. štvrtroku mu bolo udelené napomenutie triedneho učiteľa za nevhodné správanie sa na vyučovaní a počas prestávok, a to neustále vykrikovanie, behanie po chodbách, menšie bitky medzi spolužiakmi. Problém šikanovania sa neobjavil.

Materská škola G. v správe o správaní maloletého S. uviedla, že S. navštevuje materskú školu od roku 2011. Z dôvodu dochádzky z inej obce však školu navštevuje len jeden krát týždenne, v stredu. Do školy chodí čistý, upravený, správa sa primerane veku.

V správe zo psychologických pohovorov, vykonaných s maloletými deťmi dňa 7. 3. 2013, maloletý C. uviedol, že k otcovi nechodí, nevie prečo. Chcel by k nemu chodiť, ale len na jeden deň. Otec pije víno, kupuje im nože. Maloletý S. uviedol, že za otcom nechodí, lebo je opitý. Psychologička doporučila preveriť aktuálny zdravotný stav otca a zväziť rozsah stretávania otca s maloletými deťmi.

Kolízny opatrovník v správe o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 7. 3. 2013 uviedol, že matka s deťmi býva v 2-izbovom byte u svojich rodičov, spolu s jej rodičmi a 4 sestrami. Má k dispozícii izbu, ktorú obýva spolu so sestrami. Kútik na písanie má aj maloletý C.. V byte bol poriadok, hygiena v domácnosti sa oproti predchádzajúcim rokom výrazne zlepšila. Elektrina v byte zavedená nie je. Rodina hospodári spoločne, na nájomnom dlh nemajú. Otec maloletých detí sa v čase šetrenia v domácnosti nenachádzal. Býva spoločne v dvojgeneračnom dome so svojimi rodičmi. V správe o prešetrení pomerov rodičov zo dňa 13. 5. 2014 uviedol, že matka žije s deťmi v 2-izbovom byte u svojho otca. V byte nie je zavedená elektrina. Matka uviedla, že naposledy boli deti u otca na začiatku mája. Osobné šetrenie v domácnosti otca nebolo možné vykonať, nakoľko sa opakovane nenachádzal doma, z dôvodu výkonu práce.

V správe o povesti zo dňa 29. 5. 2014 Obec J. súdu oznámila, že matka nemá v obci trvalý pobyt, avšak žije pri svojom otcovi a súrodencoch. O deti sa riadne stará. Pracuje v S., alkoholické nápoje nepožíva. V správe o povesti otca zo dňa 30. 5. 2014 Obec G. súdu oznámila, že otec detí požíva príležitostne alkoholické nápoje, v spoločnosti s inými občanmi obce ide o nekonfliktného, spoločenského a obľúbeného človeka. Podľa správy o povesti otca z Obce G. zo dňa 5. 3. 2013 otec požíva alkohol príležitostne.

Znalec G.. C. Š., G.. v znaleckom posudku číslo 6/2014 zo dňa 14. 5. 2014, vypracovanom spolu s konzultantkou MUDr. R. G., znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, uviedol, že maloletý C. má k otcovi skôr negatívny vzťah, maloletý S. k otcovi nemá vytvorený vzťah. Maloletý C. má k matke kladný citový vzťah, rovnako ako maloletý S.. Vyšetrením nezistil, že by deti boli ovplyvňované druhým rodičom alebo inými osobami. Matka má k deťom kladný citový vzťah. Otec má k deťom ambivalentný citový vzťah. U maloletého C. zistil hyperkinetickú poruchu správania. Jedná sa o vývinovú poruchu, ktorá sa prejavuje symptómami, ako sú deficit pozornosti, hyperaktivita, impulzivita a poruchami správania, vrátane zvýšenej agresivity, bitky, šikanovania, v komorbidite s vývinovými poruchami učenia. Keďže sa jedná o neurovývinovú poruchu, neprimerané správanie dieťaťa nie je dôsledkom zlej výchovy, ale psychickej poruchy, ktorou trpí. Z dôvodu hyperkinetickej poruchy správania má maloletý špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a vyžaduje si individuálny prístup zo strany učiteľa. Nevyhnutné je aj uplatňovanie dôslednosti a jednotného prístupu zo strany rodičov, jasné vytýčenie a dodržiavanie pravidiel správania, vytvorenie takého rodinného prostredia, aby dieťa cítilo, že je milované a prijímané také, aké je. U S. znaky nevhodnej výchovy nezistil. Vzhľadom k závislosti otca od alkoholu odporučil zakázať styk otca s deťmi. Starostlivosť a výchova o obe deti je v súčasnosti na matke. Matka sa deťom snaží zabezpečiť potrebnú výchovu a starostlivosť, jej bytové a sociálne podmienky však nie sú optimálne. Doporučil, aby matka vyhľadala odbornú pomoc psychológa a špeciálneho pedagóga. U maloletého S. doporučil, vzhľadom na jeho narušenú komunikačnú schopnosť, intenzívnu logopedickú starostlivosť a špeciálne pedagogické vedenie. Otec detí trpí na poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, v čase znaleckého vyšetrenia sa u neho prejavil abstinenčný nekomplikovaný stav pri syndróme závislosti od alkoholu v III. - IV. vývojom štádiu. Nasvedčuje pre to nadmerné požívanie alkoholu v dávkach aj frekvencii pitia, pitie

alkoholu bagatelizuje a simplexne racionalizuje, má narušenú kontrolu pitia, pokračuje v pití napriek nepriaznivým zdravotným komplikáciám, keďže trpí na toxické poškodenie pečene.

Znalec G.. C. Š. G.. pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava záverov písomne podaného znaleckého posudku. Uviedol, že otec má k deťom vzťah, avšak, vzhľadom k závislosti na alkohole, sú pre neho aktuálne dôležitejší alkohol a kamaráti a deti sú mu v podstate na obtiaž. Deti potrebujú špeciálne pedagogické a logopedické vedenie. Je nevyhnutné pravidelné cvičenie s rodičmi. Vzhľadom na problémy otca s alkoholom však otec aktuálne na uvedené vhodný nie je. Tiež nie je možné deti nechať samé na seba, u detí je potrebné neustále cvičenie. Otec nie je vhodným vzorom pre deti, vzhľadom na požívanie alkoholu. Otec môže byť pre deti aj potencionálne nebezpečný, a to v stave opitosti. Je nevyhnutné, aby aj matka, aj maloletý C., absolvovali odborné poradenstvo u psychológa aj špeciálneho pedagóga. Maloletý S. nie je schopný komunikovať na primeranej vekovej úrovni, preto by mu to mohlo spôsobovať posmešky zo strany spolužiakov. Maloletý C. má k otcovi skôr negatívny vzťah, maloletý S. k otcovi vzťah vytvorený nemá.

Matka je v súčasnosti zamestnaná v obchodnej spoločnosti S. B., D.. O.. M... Aktuálne je práceneschopná. Z výplatných pásov, predložených matkou, súd zistil výšku príjmu za január 2014 v sume 355,54 eura, za február 2014 v sume 143,38 eura a za marec 2014 v sume 436 eur. Má 2 vyživovacie povinnosti.

Otec je zamestnaný v obchodnej spoločnosti F.. R.. N.. S.. D.., D.. O.. M.. od roku 2007. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od februára 2012 do januára 2013 predstavoval 390,62 eura, v období od januára 2013 do apríla 2014 442,34 eura. Má 2 vyživovacie povinnosti.

Z výpisu z účtu otca v Poštovej banke, a. s. za mesiac máj 2014 súd zistil výšku poplatku za úver 13,25 eura, výšku splátky za úver 54 eur, výšku poplatku za úver 18,23 eura, výšku splátky 151 eur.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení účinnom od 1. 7. 2013, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené neploleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd čiastočne vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného, nakoľko v časti, uvedenej vo výroku rozsudku, mal preukázanú jeho dôvodnosť. Dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom môže byť len zmena pomerov, či už na strane oprávnenej osoby alebo povinnej osoby, ku ktorej došlo od posledného rozhodnutia o výživnom. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázanú zmenu pomerov na strane otca, spočívajúcu v ubudnutí vyživovacej povinnosti k plnoletému synovi, od októbra 2013. Uvedená zmena pomerov jednoznačne odôvodňovala zmenu rozhodnutia o výživnom. Inú zmenu pomerov, odôvodňujúcu zvýšenie výživného, však súd v konaní preukázanú nemal. Od posledného rozhodnutia o výživnom sú síce maloleté deti vekovo staršie, ich pomery sa však nezmenili. Maloletý C. naďalej navštevuje I. stupeň základnej školy mimo miesta bydliska, pričom cestovné mu je preplácané v plnom rozsahu. Zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou a záujmovou činnosťou na neho nevznikajú. Maloletý S. naďalej navštevuje materskú školu, avšak len jeden deň v týždni, v súvislosti s čím vznikajú len minimálne výdavky. Príjmové a výdavkové pomery matky a otca sa od posledného rozhodnutia podstatným spôsobom nezmenili. Obaja sú naďalej zamestnaní u rovnakého zamestnávateľa, s približne rovnakým príjmom ako v čase posledného rozhodovania súdu. Jedinou zmenou, ktorá od posledného rozhodnutia o výživnom nastala, je ubudnutie vyživovacej povinnosti otca voči plnoletému synovi vo výške približne 35 eur mesačne. Preto súd rozhodol o zvýšení výživného na maloleté deti primerane k zníženiu výdavkov otca na výživné na plnoletého syna, a to na maloletého C. o 20 eur mesačne a na maloletého S. o 10 eur mesačne, t. j. na sumu 50 eur mesačne a na sumu 40 eur mesačne. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý C. je vekovo starší a navštevuje základnú školu, s čím súvisia nepochybne vyššie výdavky ako pri návšteve materskej školy, mal súd za dôvodné určiť na neho vyššie výživné ako na maloletého S.. Počiatok platenia zvýšeného výživného súd určil od 1. 10. 2013, kedy došlo k zmene pomerov na strane otca (ubudnutie vyživovacej povinnosti). Zameškané zvýšené výživné na maloletého C. vzniklo vo výške 180 eur mesačne, a to za 9 mesiacov po 20 eur (50 eur - 30 eur) a na maloletého S. vo výške 90 eur, a to za 9 mesiacov po 10 eur (40 eur - 30 eur). Vzhľadom na výšku zameškaného výživného a príjmy a výdavky otca, súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 5 eur mesačne na každé dieťa. Súd prihliadol aj ku skutočnosti, že výživné slúži na úhradu bežných potrieb dieťaťa, ktoré už boli za obdobie vzniku zameškaného výživného zabezpečené. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Súd nemal preukázanú takú zmenu pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného na sumu požadovanú matkou.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Súd návrh matky na pozbavenie rodičovských práv otca k maloletým deťom zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Dôvodom na pozbavenie rodičovských práv v zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Zákona o rodine je zneužívanie rodičovských práv a povinností rodiča, najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom. V konaní súd nemal preukázaný ani jeden zo zákonných dôvodov pre pozbavenie rodičovských práv otca. Ani znaleckým dokazovaním neboli preukázané skutočnosti, ktoré by preukazovali zneužívanie rodičovských práv a povinností otcom spôsobom uvedeným v § 38 ods. 4 Zákona o rodine, a teda by odôvodňovali pozbavenie rodičovských práv otca.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Na základe vykonaného dokazovania súd, v súlade s citovaným zákonným ustanovením, zakázal styk otca s maloletými deťmi, nakoľko mal preukázané, že je to v záujme maloletých detí. Z vykonaného dokazovania, a to zo znaleckého posudku a výsluchu znalca, mal súd preukázané, že otec trpí na poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, syndróm závislosti od alkoholu v III.-IV. vývojovom štádiu. Aj z výpovede matky vyplynulo, že otec si opakovane prišiel po deti pod vplyvom alkoholu, opakovane sa stalo, že pod vplyvom alkoholu bol aj pri odovzdávaní maloletých detí matke. Uvedenú skutočnosť napokon potvrdili aj maloleté deti, ktoré nielen matke uviedli, že v čase, keď sú pri otcovi, otec pije, ale uvedené skutočnosti potvrdili aj pri vyšetrení u znalca. Súd mal za to, že vzhľadom na požívanie alkoholu otec nielenže nie je vhodným vzorom správania pre maloleté deti, ale najmä (ako to uviedol aj znalec pri výsluchu) môže byť pre deti po požití alkoholu potenciálne nebezpečný. Maloleté deti sú ešte vo veku, keď vyžadujú neustálu starostlivosť a dohľad. Je nepochybné, že pokiaľ je otec pod vplyvom alkoholu, primeraný dohľad nie je spôsobilý zabezpečiť v dostatočnom rozsahu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia a života maloletých detí. Otec svoj problém s alkoholom bagatelizuje, čo vyplynulo nielen zo záverov znaleckého posudku, ale aj z jeho vyjadrenia na súdnom pojednávaní, keď jednoznačne uviedol, že odbornú pomoc nevyhľadá, nakoľko ju nepotrebuje. Navyše, maloleté deti potrebujú odbornú starostlivosť vzhľadom na ich špeciálne potreby pri príprave na vyučovanie (maloletý C.) a pri logopedickom cvičení (maloletý S.). Pokiaľ však otec v čase pobytu detí u neho požíva alkohol (čo vyplynulo z vyššie uvedených dôkazov), uvedenú starostlivosť nie je spôsobilý deťom poskytnúť. V tejto súvislosti súd už len okrajom uvádza, že pokiaľ bolo matkou tvrdené sledovanie nevhodných programov deťmi u otca, uvedené skutočnosti súd v konaní, a to ani z vykonaného znaleckého dokazovania, preukázané nemal.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd uložil matke a maloletému C. D. výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa a špeciálneho pedagóga, nakoľko mal z vykonaného dokazovania, najmä znaleckého posudku a výsluchu znalca, preukázané, že je to v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Maloletý C. trpí na hyperkinetickú poruchu správania, ktorá sa prejavuje tak poruchami správania ako aj poruchami učenia. Je preto potrebné, aby absolvoval odborné poradenstvo u psychológa, aby bolo zabezpečené usmernenie jeho správania tak, aby nedochádzalo najmä k ďalším výchovným problémom v škole. Vzhľadom na skutočnosť, že odborné vedenie pri výchove maloletého je potrebné aj zo strany rodiča, súd uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa aj matke maloletého. Vzhľadom na poruchy učenia u maloletého, mu súd, v súlade so závermi znalca, uložil aj povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u špeciálneho pedagóga. Za účelom zvládnutia výchovno-vzdelávacích úkonov v súvislosti s prípravou maloletého na vyučovanie v domácom prostredí, ktorá si vyžaduje špeciálny prístup, súd uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u špeciálneho pedagóga aj matke.

Súd neuložil výchovné opatrenie vo vzťahu k maloletému S. (povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u logopéda), nakoľko matka uviedla, že logopéda už navštevujú a budú ho navštevovať aj v budúcom školskom roku.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie §

166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd si vyhradil rozhodnutie o trovách štátu na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, nakoľko doposiaľ nebola ustálená výška trov konania, keďže doposiaľ nebolo rozhodnuté o znalečnom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.